

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2162

Vragen van de leden **Ploumen** (PvdA), **Van Ojik** (GroenLinks) en **Karabulut** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht «It Wasn't Just Khashoggi: A Saudi Prince's Brutal Drive to Crush Dissent»* (ingezonden 25 maart 2019).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 4 april 2019).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «It Wasn't Just Khashoggi: A Saudi Prince's Brutal Drive to Crush Dissent»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie over de (mogelijke) betrokkenheid van Mohammed bin Salman bij het inzetten van een interventieteam dat dissidenten zou surveilleren, arresteren, ontvoeren, gevangen houden en zelfs martelen?

Antwoord 2

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken kan de berichtgeving over het bestaan van het genoemde interventieteam niet bevestigen. Over het algemeen kan wel gesteld worden dat de positie van critici en andersdenkenden in Saoedi-Arabië moeilijk is. Hierover is ook geschreven in de Kamerbrieven van 18 oktober (Kamerstuk 32 735, nr. 211) en 30 oktober (Kamerstuk 32 735, nr. 212).

Vraag 3, 4, 5

Hoe betrouwbaar acht u de berichtgeving van de Amerikaanse bronnen hierover? Heeft u hierover contact gehad met de Verenigde Staten? Op welke wijze laat u zich nader informeren over deze zorgwekkende berichtgeving? Bent u hierover in overleg met uw Europese collega's? Zo nee, waarom niet? Wat is naar uw mening een passende reactie mocht het bestaan van dit interventieteam bewezen worden?

¹ International New York Times van 19 maart 2019

Antwoord 3, 4, 5

Nederland volgt de mensenrechtensituatie in Saoedi-Arabië nauwlettend. Hierover wordt ook regelmatig met EU-lidstaten en andere gelijkgezinde landen gesproken. Het is bekend dat de positie van critici en andersdenkenden in Saoedi-Arabië lastig is. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken kan de berichtgeving over het bestaan van het genoemde interventieteam niet bevestigen. Ik zal daarom niet vooruit lopen op een mogelijke reactie hierop.

Vraag 6

Wat vindt u van de uitspraak van de Amerikaanse deskundige op het gebied van internationale veiligheid Bruce Riedel over de schaal waarop Saoedi Arabië zou optreden tegen «dissidenten»? Hoe denkt u over de wijze waarop Saoedi Arabië omgaat met dissidenten of kritische Saoedi's, inclusief bloggers?

Antwoord 6

Zoals bekend is Nederland bezorgd over de mensenrechtensituatie in Saoedi-Arabië. Deze zorgen worden door veel gelijkgezinde landen gedeeld. Arrestaties van mensenrechtenverdedigers en andere andersdenkenden staan op gespannen voet met de door het land zelf geïnitieerde hervormingen. Tegenover de Saoedische autoriteiten blijft het kabinet het belang benadrukken van vrijheid van meningsuiting, een breed maatschappelijk middenveld en open publiek debat, evenals het belang van eerlijke en transparante rechtsgang met proportionele strafbepalingen. Dit is onder andere gedaan door Minister-President Rutte tijdens gesprekken met Koning Salman op 24 februari 2019, door Minister Kaag tijdens haar bezoek aan Riyad (18–19 februari 2018) en door mijzelf in gesprekken met mijn Saoedische ambtsgeenoot tijdens de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in New York (25 september 2018) en de ministeriële G20-bijeenkomst in Argentinië (22 mei 2018).

Vraag 7

Bent u gerust over de wijze waarop mensen in voorarrest in Saoedi Arabië worden vastgehouden? Zo ja, kunt u dat toelichten?

Antwoord 7

Nederland heeft zorgen over de mensenrechtensituatie in Saoedi-Arabië, waaronder ook het willekeurig arresteren of vasthouden van mensen in voorarrest. Mede daarom heeft Nederland samen met 34 andere landen op 7 maart jl. een stevige Gezamenlijke Verklaring afgegeven in de mensenrechtenraad. Hierin worden arrestaties van mensenrechtenverdedigers, in het bijzonder vrouwenrechtenactivisten, aangekaart. Het is een positieve stap dat drie van de vrouwenrechtenactivisten voorlopig op vrije voeten zijn gesteld, maar het is niet voldoende. Zie ook het antwoord op vraag 6. In de Verklaring van 7 maart wordt Saoedi-Arabië ook opgeroepen om mee te werken met het onderzoek van de VN-rapporteur voor buitengerechtelijke, parate of willekeurige executies naar de moord op de journalist Khashoggi.

Vraag 8

Heeft u eigenstandige informatie die kan bevestigen dat verdachten in Saoedi Arabië ook vastgehouden kunnen worden op geheime locaties? Zo ja, wat is uw oordeel hierover?

Antwoord 8

Nee, hierover bezit Nederland geen eigenstandige informatie.